

Informatie CSPE BWI

Rienke Voorburg
Maaïke Foppen

10 maart 2025

CITO_{CTE}

Inhoud

- vragen vooraf?
- algemene informatie
- opdrachten doorlopen
- normering en herkansing
- vragen?

vragen vooraf? cspe 2025

Vragen vooraf

Voorlichting: cspe BWI	Wijzigingen tov vorig jaar Zit er bestek lees vragen in? Klopt het dat vaktekenen met potlood en lineaal er niet keer inzit? Mag je houtbewerkingsmachines al instellen voor de leerling? Hoeveel leerlingen per keer maximaal?
Voorlichting: cspe BWI	hoe het goed voorbereiden van het sign deel als je geen easysign gebruikt
Voorlichting: cspe BWI	Informatie over CSPE BWI
Voorlichting: cspe BWI	werkstuk en opstelling opdrachten
Voorlichting: cspe BWI	Waar liggen de uitdagingen in het CSPE?
Voorlichting: cspe BWI	Hoe kan ik zo goed mogelijk samen met mijn collega's het BWI-examen voorbereiden?
Voorlichting: cspe BWI	Onderdeel c praktijk

algemene informatie

Dashboard (BWI BB 25 ROOD/BLAUW.pdf)

- interactieve pdf bij zending A als hulp bij voorbereiden:
 - overzicht van alle benodigde examendocumenten
 - specifieke voorbereiding
 - linkjes naar algemeen beschikbare documenten

CSPE dashboard ✓ Producenten, Installeren en Energie VMBO BB 2024 Blauw

A Ontwerpen en maken (module 1)

Zending A digitaal

- ☐ instructie examiner
- ☐ grijze vlekken

Zending B papier

- ☐ opdrachtenboekje

Zending C digitaal

- ☐ correctievoorschrift pdf en xlsx
- ☐ instructie voor kandidaat mp4 en pdf

Specifieke voorbereiding

- ☐ panelen plaatsen in schakeltechnisch practicum

B Ontwerpen en maken & Bewerken en verbinden van materialen (module 1 + 2)

Zending A digitaal

- ☐ instructie examiner
- ☐ grijze vlekken

Zending B papier

- ☐ opdrachtenboekje
- ☐ uitwerkbijlagen

Zending C digitaal

- ☐ correctievoorschrift pdf en xlsx
- ☐ vb_bijlage_bb.docx
- ☐ instructie voor kandidaat mp4 en pdf

Specifieke voorbereiding

- ☐ Facet inplannen
- ☐ onderdelen op maat maken/bestellen
- ☐ bijlage aanpassen aan situatie op school
- ☐ lashulpstuk maken

C Installeren en monteren (module 4)

Zending A digitaal

- ☐ instructie examiner
- ☐ grijze vlekken

Zending B papier

- ☐ opdrachtenboekje

Zending C digitaal

- ☐ correctievoorschrift pdf en xlsx
- ☐ instructie voor kandidaat mp4 en pdf

Specifieke voorbereiding

- ☐ Facet inplannen
- ☐ materialen bestellen/voorbereiden
- ☐ dummy voor warmwaterpeetel maken en op bord monteren

D Besturen en automatiseren (module 3)

Zending A digitaal

- ☐ instructie examiner
- ☐ grijze vlekken

Zending B papier

- ☐ opdrachtenboekje

Zending C digitaal

- ☐ correctievoorschrift pdf en xlsx
- ☐ PIE240b-gl_rood_blaauw contour montageplaat dwg en dxf
- ☐ instructie voor kandidaat mp4 en pdf

Specifieke voorbereiding

- ☐ Facet inplannen
- ☐ montageplaat voorbereiden
- ☐ juiste materialen en gereedschappen klaarleggen

CSPE dashboard ✓ Info

Algemeen

Profielvakken	BB	KB	GL
BWI	BB	KB	GL
D&P	BB	KB	GL
E&O	BB	KB	GL
Groen	BB	KB	GL
HBR	BB	KB	GL
MVI	BB	KB	GL
M&T	BB	KB	GL
PIE	BB	KB	GL
Z&W	BB	KB	GL

Door te klikken op de juiste leerweg in de tabel, vindt u de volgende informatie over het desbetreffende cspe:

- Handleiding applicaties (inclusief informatie over CSPE-app en Facet)
- Instructie examiner algemeen
- Correctievoorschrift algemeen
- Syllabus
- Examenprogramma
- Vakspecifieke informatie (Septembermededelingen en Overzicht onderdelen, opdrachten en ICT-gebruik)

Legenda pictogrammen

- opdracht(en) in Facet
- opdracht(en) in computerlokaal
- opdracht(en) in CSPE-app
- opdracht in technieklokaal bij BWI: opdracht in machinale en lokaal met werkbanken
- opdracht in restaurant
- opdracht in zorgkamer
- opdracht in expeditieruimte/magazijn
- opdracht in klaslokaal
- schetsopdracht
- praktijklokaal
- opdracht bij dierenverblijf
- opdracht in EHBO-ruimte
- opdracht in de tuin
- opdracht in werkplaats
- opdracht in de bakkerij
- opdracht in de keuken
- opdracht akg = 1 in aparte ruimte
- opdracht met snijplotter
- opdracht in stellokaal of andere ruimte

Instructie voor de Examinator

Algemeen deel www.examenblad.nl

twee versies

geheimhouding

voorbereiding

afname

herkansing

één document voor
alle beroepsgerichte examens

Specifiek deel Zending A

overzicht opdrachten

ICT-gebruik

materialen en gereedschappen

aanwijzingen

per vak bij elke kleur,
elke leerweg en elk onderdeel

Nieuw: tijdsinschatting instructie examinator

Geldt voor de instructie examinator per onderdeel / module:

- Ruwe inschatting, bij praktijkopdrachten gebaseerd op tests met leerlingen
- Situatie kan op uw school afwijken

onderdeel C		richttijd: 400 minuten		
opdracht	omschrijving	nodig	tijd*	akg**
1	theorievragen maken (minitoetsvragen)	ICT-gebruik: Facet, 3 varianten	± 10 min.	n.v.t.
2	opdrachtomschrijving 1	Bijlage	± 30 min.	n.v.t.
3	opdrachtomschrijving 2	Bijlage	± 360 min.	6

Correctievoorschrift

Algemeen deel www.examenblad.nl

regels voor beoordeling

algemene regels

aanleveren scores in Wolf

berekenen cijfer

één document voor
alle beroepsgerichte examens

Specifiek deel Zending C

beoordelingsmodel

aanwijzingen

(voorbeeld)uitwerkingen

per vak bij elke kleur,
elke leerweg en elk onderdeel

Correctievoorschrift BWI

- Excel en pdf (voorheen op papier)
- Excel telt niet automatisch op, je kunt wel zelf formule toevoegen
- Excel is inhoudelijk gelijk aan het pdf-bestand:
 - > een bestand per module
 - > voorblad, algemene regels, beoordelingstabel en toelichting beoordeling
- Scores handmatig overnemen in Wolf

aandachtspunten Facet-opdrachten

- inplannen afnamegroep – vrijgeven voor afname – afnamegroep sluiten

Toetsen die u deels zelf moet nakijken:

- afname vrijgeven voor correctie
- corrector kijkt na met correctiemodule Facet
- totaalscore Facet-corrector opvragen bij afnameleider en overnemen in cv

opdrachtnr.	omschrijving beoordelingsaspect	max. score	kandidaatnummer					
			naam van de kandidaat					
	onderdeel A							
A1	vragen en opdrachten in Facet opmerkingen – U kijkt een deel van de vragen handmatig na in de Facet-corrector. – Neem hier de totaalscore over uit de Facet-corrector.	13						

Volgorde onderdelen en opdrachten

- Elk onderdeel toetst de stof uit één profielmodule
- Een onderdeel / module mag over meerdere dagen verspreid afgenomen worden
- Onderdelen / modules mogen in willekeurige volgorde worden afgenomen, bijvoorbeeld: C, A, B, D
- Een onderdeel / module mag voor een leerling **niet** onderbroken worden door opdrachten uit een ander onderdeel, dus niet: A3, B2, A1
- Je mag **wel** een groep leerlingen splitsen: bijvoorbeeld de ene helft onderdeel A laten maken en de andere helft onderdeel C.

Richttijden

- Tijd die over is bij het ene onderdeel / de ene module mag **niet** ingezet worden bij een ander onderdeel / module.
- Wat is richttijd en wat doe je als de tijd niet toereikend is:
zie [Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen \(CSPE\) | 2025 | Examenblad.nl](#)
- Voorbeelden vind je bij [Veelgestelde vragen | 2025 | Examenblad.nl](#), onder 'Afname'.

Aandachtspunten beoordeling

- advies CvTE: beoordeel praktijkopdrachten met minimaal twee examinatoren en bespreek de beoordeling met de mede-examinator
- indien een andere prestatie is geleverd dan aangegeven en deze is aantoonbaar vakinhoudelijk juist of gedeeltelijk juist worden scorepunten toegekend naar analogie van het beoordelingsmodel
- als een onvolkomen prestatie in een onderdeel van het examen doorwerkt in een daaropvolgend gedeelte, mag alleen die onvolkomen prestatie en niet de verdere uitwerking daarvan worden aangerekend

Wat te doen bij vragen of onjuistheden?

Neem contact op met het Examenloket bij vragen of vermeende onjuistheden:

- via contactformulier op www.examenloket.nl
- telefonisch op 070 757 51 77
- per mail via examenloket@duo.nl

opdrachten doorlopen

per onderdeel / module

- Facet-opdrachten
- praktijkopdrachten: bijzonderheden
voorbereiding, afname en beoordeling

module 1 – onderdeel A

BB

KB

GL

A Bouwproces en bouwvoorbereiding (module 1)

Zending A digitaal

- instructie examiner
- grijze vlekken

Zending B papier

Specifieke voorbereiding

- Facet inplannen
- materialen en gereedschappen klaarzetten/
bestellen
- opstelling maken volgens instructie examiner

± 45 min.

± 75 min.

± 75 min.

± 90 min.

± 90 min.

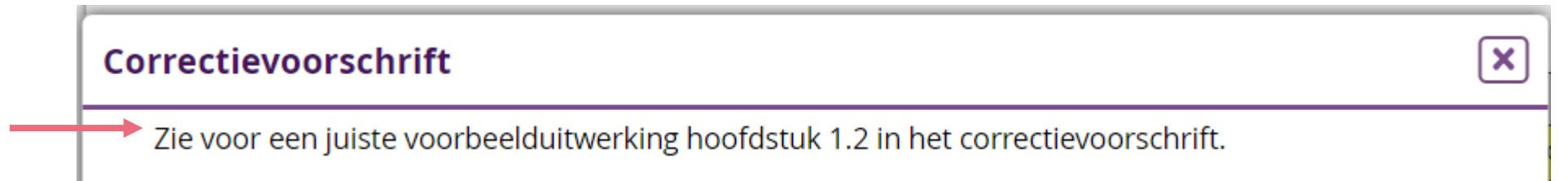

Aandachtspunt Facet-opdracht rood

KB-GL onderdeel A versie rood

Begroting / calculatievragen in Facet:

- Beoordelingsregels in Facet-corrector
- Correcte uitwerking in correctievoorschrift, i.v.m. leesbaarheid

Praktijkopdracht onderdeel A - rood

Vorbereiding docent:

- laser opstellen, voor meerdere werkplekken te gebruiken
- drie profielen voor een hoek plaatsen, draad spannen (laag)
- meterpeil aftekenen op één profiel
- **bij KB en GL:** maten in boekje invullen, bij GL materialen aankruisen
- Aanleveren:
 - > drie korte profielen (ca. 250 mm hoog) met klampje
 - > **bij BB:** een “kozijn” met spouwlaten, aan vloer te bevestigen, geen volledig kozijn noodzakelijk
 - > **bij BB en GL:** kalkzandsteen, baksteen waalformaat

Praktijkopdracht onderdeel A - blauw

Vorbereiding docent:

- bouwraam opstellen; langste bouwplank waterpas, korte bouwplank niet waterpas
- vier verklikpunten neerzetten, deze verschillen in hoogte
- laser opstellen
- aangeven op welke plaatsen de kandidaat het meterpeil moet aftekenen en aangeven bij welk verklikpunt het hoogteverschil gemeten moet worden (KB)

module 2 – onderdeel B

BB

KB

B Bouwen vanaf de fundering (module 2)

Zending A digitaal

- ☐ instructie examiner
- ☐ grijze vlekken

Zending B papier

Specifieke voorbereiding

- ☒ Facet inplannen
- ☐ materialen en gereedschappen klaarzetten/
bestellen
- ☐ opstelling maken volgens instructie examiner

± 35 min.

± 125 min.

± 40 min.

± 120 min.

160 min.

160 min.

nieuw soort werkvoorbereidingsopdracht

- BB en KB onderdeel B (module 2)
- inplanbare oefenversie beschikbaar in Facet:
voor alle leerwegen en rood/blauw, de opdracht in het cspe zelf is wel gesplitst per leerweg en voor rood/blauw

Praktijkopdracht onderdeel B - rood

Vorbereiding docent:

- twee korte bouwjukken plaatsen, opstelling voor BB en KB gelijk
- maten aftekenen op bouwjukken, **verschilt** bij BB en KB
- twee lage verklikpunten plaatsen, positie **verschilt** bij BB en KB
- stroken voor bekisting klaarleggen

Praktijkopdracht onderdeel B - blauw

Vorbereiding docent:

- opstelling klaarzetten; twee bouwjukken en draden spannen
- stroken voor bekistingen klaarleggen
- in het opdrachtenboekje maten invullen op de werktekening

module 3 – onderdeel C

BB

C Hout- en meubelverbindingen (module 3)

Zending A digitaal

- instructie examiner
- grijze vlekken

Specifieke voorbereiding

Facet inplannen

materialen bestellen en klaarmaken volgens
bestellijst en instructie examiner

gereedschappen klaarleggen en machines
instellen

werkstuk maken en klaarzetten

400 min.

± 10 min.

± 30 min.

± 360 min.

KB-blauw

KB-rood

400 min.

± 10 min.

± 30 min.

± 360 min.

400 min.

± 40 min.

± 360 min.

Praktijkopdrachten onderdeel C – algemeen

Vorbereiding docent

- In opdrachtenboekje staat welke handeling met welk gereedschap / machine gemaakt moet worden
- In instructie examinerator staat welke machines vooraf ingesteld moeten zijn
- Hout geschaafd en op juiste lengte aanleveren

Tussentijds controleren

- Aftekenwerk en gemaakte verbindingen

Praktijkopdracht onderdeel C – rood

Vorbereiding docent

- Plaatmateriaal op juiste lengte en breedte aanleveren, groeven vooraf inzagen
- Handgereedschap: uitgelegd in instructie examinerator, mag ook grondschaaf zijn
- Langgatboormachine en dominofrees vooraf instellen

Afname

Lever het materiaal per deel van het bankje aan: dus apart voor de jukken, rugleuning & regels voor zitting en de zitting zelf

Let op: bij KB bijlage 2 pas uitdelen als leerlingen klaar zijn met Facet!

Praktijkopdracht onderdeel C – blauw

Vorbereiding docent

- Onderdeel E en F (triplex): deze onderdelen als één geheel of in stroken aanleveren, inclusief groef. De kandidaat zaagt de panelen los.
- Kantenfrees en dominofrees vooraf instellen.
- Voor de groefverbindingen de diepte instellen van de bovenfrees en zorgen voor een mal of liniaal.
- Juk te breed gemaakt? Na de beoordeling en droogtijd het juk op de juiste breedte maken.
- Eventueel de jukken zwart laten beitsen en/of een bodem maken buiten de examentijd en beoordeling

module 4 - onderdeel D / GL onderdeel B

BB

180 min.

D Design en decoratie (module 4)

Zending A digitaal

- instructie examiner
- grijze vlekken

Specifieke voorbereiding

- Facet inplannen
- bestand met vectorafbeeldingen controleren volgens instructie en klaarzetten
- stickers maken en plotten volgens instructie examiner
- materialen en gereedschappen klaarzetten/bestellen
- werkstuk maken en klaarzetten

± 10 min.

± 60 min.

± 110 min.

KB-bl -rd

180 min.

± 10 min.

± 60 min.

± 110 min.

180 min.

± 10 min.

± 60 min.

± 110 min.

GL-bl -rd

± 15 min.

± 60 min.

± 145 min.

220 min.

± 15 min.

± 60 min.

± 145 min.

220 min.

Opdracht: klok maken rood – deel 1

Vorbereiding

- Logo / afbeelding nodig: vrije keuze, één logo aangeleverd
- BB & KB: vooraf alle stickers al plotten

Opdracht

- BB & KB: eerst HPL aanbrengen, daarna sticker-folie
- GL: eerst MDF sponzen, daarna sticker-folie
- GL: eerst zelf ontwerp maken en laten beoordelen

Opdracht: klok maken rood – deel 2

Opdracht bij alle leerwegen vooraf zelf goed testen

- Test kleefkracht (applicatie)folie
- BB+KB: pas indien nodig de werkwijze aan, zoals op school geleerd
- BB+KB: vertel hoe leerlingen de positie bepalen van de stickers
- GL: test droogtijd verf in verband met verwijderen applicatiefolie

Uurwerk: **niet verplicht!**

Let op lengte asje en bepaal daarmee de dikte van het MDF

Sign-opdracht **blauw**

Materialen nodig:

- doorzichtig acrylaatplaat: er zijn twee soorten doorzichtig acrylplaat (Plexiglas): gegoten (GS) en geëxtrudeerd (XT). Advies om de GS-variant te gebruiken, doordat deze iets minder splintert en gemakkelijker te boren is. Ook is het mogelijk om het op maat te bestellen.
- **BB/KB**: twee zuignapjes van 30-40 mm & een HPL boor of scherpe ijzerboor met een diameter die afhankelijk is van de bestelde/geleverde zuignap
- **GL**: houten ondersteun (docent zelf maken) waar de plaat in past

normering & herkansing

Normering cspe's 2024 – belangrijke data

16 mei – deadline inleveren scores t.b.v. de normering

Later geaccordeerde scores worden niet meegenomen in de normering, maar u krijgt nog wel een groepsrapportage

4 juni – publicatie N-termen cspe's

12 juni – publicatie N-termen overige vakken tijdvak 1

Wil je meer weten over de normering? Zie [Examenblad](#)

Normering cspe's 2025

Combinatie van bronnen, o.a.:

- Afnamegegevens → verzameld via Wolf
- Docentoordelen → extra vraag in Wolf
- Extra expertoordelen → o.a. standaardsetting
- “Historische N-termen” -> examen 2024

Docentvraag in Wolf

Onderdeel X

Ik vind het onderdeel van 2025 ...

Veel makkelijker	Iets makkelijker	Even moeilijk	Iets moeilijker	Veel moeilijker
☐	☐	☐	☐	☐

☐ Ik heb onvoldoende kennis van het vergelijkbare onderdeel uit 2024.

herkansing

- vindt plaats nadat hele cspe is afgelegd
- één of meer onderdelen van andere versie
- advies: leg keuze kandidaat voor te herkansen onderdelen vast in een overeenkomst
- als kandidaat alle onderdelen herkanst → N-term herkansingskleur gebruiken
- als kandidaat 1 tot 3 onderdelen herkanst → N-L-tool gebruiken
- N-L-tool is na bekendmaking N-termen beschikbaar via site Cito
- stuur alleen Wolfscore in van 1e afname

voorbereiding kandidaten

- bekijken van [algemene instructiefilm over cspe's](#)
- filmpje instructie voor de kandidaat 10 werkdagen voorafgaand aan afname (zending C)
- oefenen met cspe's 2024: [examenblad.nl](#) (boekjes & applicaties)
- oudere examens: [website Cito](#)
- Facet: [oefenomgeving Facet](#) – facetopdrachten 2022 t/m 2024
- Facet: inplanbare toetsen voor **nieuw type facetopdracht BWI** 2025 & facetopdrachten 2022

Examens oefenen ▾

- VWO
- HAVO
- VMBO-TL
- VMBO-GL
 - Profielvak-cspe
 - Algemene vakken
- VMBO-KB
 - Profielvak-cspe
 - Algemene vakken
- VMBO-BB
 - Profielvak-cspe
 - Algemene vakken

vragen?

**Bedankt voor uw aandacht
& succes met de afname!**

nuttige informatie op Examenblad

- [informatiepagina](#) op Examenblad
- [uitleg over richttijd](#)
- Hoe lang moeten examens bewaard worden en wanneer mogen werkstukken meegegeven worden? Zie [Veelgestelde vragen | 2025 | Examenblad.nl](#), onder 'inzage en bewaartermijn'.

voorbereiding nieuwe examinatoren

- doornemen [algemene instructie voor examiner](#) en [algemeen correctievoorschrift](#) (voor elk profielvak gelijk)
- bekijken van informatie van eerdere voorlichtingen (o.a. [introductiecursus nieuwe examinatoren 2023](#) en [informatiepagina Examenblad](#))
- oud cspe maken tijdens de lessen → beeld voorbereiding en organisatie

voorbereiding examinatoren

- specifieke instructie examinator en dashboard doornemen (zending A)
- afnameplanning maken en overleggen met collega's wie wat doet
- werkstuk zelf maken (zending A)
- inventaris controleren en materialen inkopen (zie instructie examinator)
- flow in Facet doorlopen (via examensecretaris in te plannen)
- opdrachten zelf maken + ICT-bestanden controleren (10 werkdagen voor afname)
- met collega's instructie examinator, opdrachten & correctievoorschriften doornemen